

Byer og lovfritagelser i forsøgsordning med frie bymidter

Lov om forsøgsordning for frie bymidter gælder i bymidten i følgende 14 byer:

 Tabel 1 Bymidter omfattet af lov om forsøgsordning med frie bymidter 			
#	Kommune By Indbyggere	Region	Beskrivelse af velfærdsfunktion og øvrige indsatser
1	Nordfyns Otterup 5.000	Syddan- mark	Nyt mødested ved byens torv.
2	Assens Assens 6.000	Syddan- mark	Aktiv forbindelse mellem havnepladsen, velfærdscentret Kultur- kajen og torvet.
3	Aabenraa Rødekre 6.000	Syddan- mark	Etablering af byens nye bibliotek og kulturhus.
4	Odder Odder 12.000	Midtjylland	Etablering af Kulturama Odder med biograf, café, FGU-undervis- ning mm.
5	Bornholm Rønne 14.000	Hovedsta- den	Dams Gaard udvikles til kulturhus mm.
6	Sønderborg Nordborg 6.000	Syddan- mark	Etablering af kulturhus med bibliotek, foreningslokaler mm.
7	Kolding Vamdrup 5.000	Syddan- mark	Etablering af Vores Hus, forbindelser og forskønnelse og trans- formation af tomme bygninger.
8	Ikast-Brande Ikast 16.000	Midtjylland	Etablering af borgerhus og forskønnelse af torvet.
9	Syddjurs Hornslet 6.000	Midtjylland	Etablering af kulturhus som samlingssted og kulturelt kraftcenter.
10	Billund Grindsted 10.000	Syddan- mark	Udvikling af GrindSTEDET som nyt mødested.
11	Rebild Støvring 9.000	Nordjylland	Etablering af Borgernes Hus som nyt samlingssted.
12	Guldborg- sund Sakskøbing 4.500	Sjælland	Sakskøbing skal gå fra købstad til "fællesskabs-stad" gennem velfærdsfunktioner og mødesteder med fokus på sundhed.
13	Odsherred Nykøbing Sjælland 5.000	Sjælland	Bymidteudvikling og kulturfunktioner.
14	Faaborg- Midtbyn Faaborg 7.000	Syddan- mark	Forskønnelse af torvet, nye forbindelser og flytning af Faaborg bibliotek til Tulip-bygningen på havnen.
Kilde: By-, Land- og Kirkeministeriet			

Lov om forsøgsordning for frie bymidter indeholder følgende forsøg:

1) Udvidet adgang til dispensationer fra lokalplaner: Forsøgskommunerne kan i særlige tilfælde dispensere fra en lokalplans principper.

2) Tilskud til leje af ubenyttede erhvervslejemål: Forsøgskommunerne vil kunne yde tilskud til leje af erhvervslejemål på markedsvilkår, når lejemålet har været ubenyttet i mindst 90 dage.

3) Erhvervelse eller leje af bebyggede ejendomme til velfærdsfunktioner: Forsøgskommunerne vil kunne erhverve eller leje bebyggede ejendomme på markedsvilkår til brug for borgernære velfærdsfunktioner.

4) Udlejning af lokaler i velfærdscentre: Forsøgskommunerne vil på markedsvilkår kunne udleje op til 40 pct. af det samlede areal i bygninger, der indeholder velfærdsfunktioner.

5) Uddeling af adfærdsfremmende gaver: Forsøgskommunerne vil kunne uddele gaver til borgere med henblik på at fremme en adfærd, der understøtter bylivet i bymidten.

6) Ophævelse af fredskovspligt i Rødekro og Støvring bymidter: Miljøministeren kan efter ansøgning ophæve fredskovspligten på nærmere angivne arealer i henholdsvis Rødekro bymidte (Aabenraa Kommune) og Støvring bymidte (Rebild Kommune) og fastsætte vilkår om bl.a. erstatningsskov.

Fakta om midlerne

Det følger af aftalen Mere liv i bymidter og landdistrikter (S, V, M, SF, LA, K, EL, RV, DF, ALT, NB) af november 2021, at der skal etableres en forsøgsordning, hvor en række bymidter sættes fri af eksisterende lovgivning for at afprøve nye tiltag, der kan understøtte levende bymidter.

Det er en forudsætning, at der etableres lokale velfærdsfunktioner som en del af forsøgsordningen. Det er kommunerne og de lokale aktører, der kender de stedbundne potentialer bedst. Derfor kan velfærdsfunktioner i denne sammenhæng forstås som bredt defineret, og kommunerne har kunne søge forsøgsordningen med etablering af både private og offentlige velfærdsfunktioner i bymidten

Der er til forsøgsordningen afsat midler til medfinansiering af placering af lokale velfærdscentre i bymidten og medfinansiering af fornyelse af bymidten. Der er således på finansloven for 2022 afsat 25 mio. kr. årligt i 2024-2027 til fornyelse

af bymidten samt 30 mio. kr. i 2024 til lokale velfærdsfunktioner i bymidten (2022-pl). Der er krav om 40 pct. kommunal medfinansiering.

Midlerne til fornyelse af bymidten kan gå til kommunernes indsatser som led i forsøgsordningen, mens midlerne til lokale velfærdscentre er øremærket til opførelse, igangsættelse og drift af velfærdscentre. Midlerne kan endvidere gå til projektledelse, herunder evaluering af indsatserne.

Der er i alt afsat 130 mio. til forsøgsordningen. Der er afsat 9 mio. kr. til hver af de 14 bymidter over perioden 2024-2027.